

Morfologia de l'Espanyol

Codi: 100586

Crèdits: 6

2024/2025

Titulació	Típus	Curs
2504012 Estudis d'Espanyol i Xinès: Llengua, Literatura i Cultura	OB	2
2504386 Estudis d'Anglès i Espanyol	OB	3
2504388 Estudis de Català i Espanyol	OB	2

Professor/a de contacte

Nom: Cristina Buenafuentes de la Mata

Correu electrònic: cristina.buenafuentes@uab.cat

Equip docent

Matthias Ulrich Raab

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

Atès que l'alumnat ha demostrat, mitjançant l'obtenció dels crèdits corresponents a les assignatures de formació bàsica, haver adquirit les competències bàsiques, haurà de ser capaç d'expressar-se amb correcció oralment i per escrit. Per aquesta raó, els eventuals errors ortogràfics i d'expressió que pogués cometre comportaran un descens de la puntuació en la qualificació final.

Així mateix es considera que el/la estudiant coneix les normes generals de presentació d'un treball acadèmic. No obstant, podrà aplicar les normes específiques que pugui indicar-li el professor o la professora de l'assignatura, si així ho creu necessari.

Objectius

L'assignatura de "Morfologia de l'espanyol" té com a objectiu fonamental oferir una visió general de l'estudi dels mots. Es recomanable que l'estudiant hagi cursat previamente l'assignatura "Llengua Espanyola: Unitat i Diversitat".

En finalitzar l'assignatura, l'estudiant ha de ser capaç de:

- Conèixer les diferents unitats d'anàlisi que s'utilitzen en morfologia
- Identificar els constituents d'una paraula i els nivells en què operen
- Dominar els aspectes relacionats amb la flexió i les seves implicacions
- Reconèixer els processos de formació de paraules i les seves característiques
- Entendre les particularitats de les principals classes de paraules.

Competències

Estudis d'Espanyol i Xinès: Llengua, Literatura i Cultura

- Analitzar les principals propietats fonètiques, fonològiques, morfològiques, sintàctiques, lèxiques i semàntiques de la llengua espanyola i del xinès mandarí.
- Descriure els fonaments lingüístics en els quals se sustenten els estàndards de l'espanyol i del xinès mandarí.
- Introduir canvis en els mètodes i els processos de l'àmbit de coneixement per donar respostes innovadores a les necessitats i demandes de la societat.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.
- Reconèixer els factors de variació lingüística de l'espanyol des dels punts de vista diacrònic i sincrònic.
- Utilitzar amb precisió les tècniques de recopilació, organització i ús de la informació i documentació.

Estudis d'Anglès i Espanyol

- Analitzar les principals propietats fonètiques, fonològiques, morfològiques, sintàctiques, lèxiques i semàntiques de les llengües anglesa i espanyola, la seva evolució al llarg de la història i la seva estructura actual.
- Demostrar habilitats per desenvolupar-se de manera professional en els àmbits de les aplicacions lingüístiques, la docència i la gestió literària i cultural en anglès i espanyol.

Estudis de Català i Espanyol

- Analitzar les principals propietats fonètiques, fonològiques, morfològiques, sintàctiques, lèxiques i semàntiques de la llengua catalana i espanyola, la seva evolució al llarg de la història i la seva estructura actual.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar estructures lingüístiques de l'espanyol.
2. Analitzar l'estructura de les paraules des del punt de vista morfològic.
3. Analitzar les relacions entre lèxic i gramàtica.
4. Aplicar les tècniques de descripció i anàlisi de peces discursives.
5. Construir textos normativament correctes.
6. Descriure els processos combinatoris de creació d'unitats lingüístiques.
7. Fer servir la terminologia adequada en la construcció d'un text acadèmic.
8. Fer servir les eines digitals per recollir, classificar, interpretar i analitzar dades rellevants relacionades amb l'estudi de la llengua.
9. Identificar correctament les unitats lingüístiques.
10. Identificar els constituents d'una paraula i els nivells en què operen.
11. Identificar els errors normatius, estilístics o argumentatius d'un text.
12. Identificar els factors pragmàtics que condicionen l'ús de les diverses estructures lingüístiques.
13. Identificar situacions que necessiten un canvi o millora.
14. Interpretar la paraula des dels diferents nivells d'anàlisi lingüística.
15. Interpretar, a partir d'un text, el significat de les paraules desconegudes.
16. Justificar mitjançant una terminologia apropiada l'anàlisi de les dades des d'un punt de vista lingüístic.
17. Realitzar prediccions i inferències sobre el contingut d'un text.
18. Resumir les característiques d'un text escrit en funció dels seus propòsits comunicatius.

19. Utilitzar els recursos necessaris, tant digitals com no digitals (bases de dades, repositoris de textos, diccionaris, obres de referència), per analitzar qualsevol document, oral o escrit, des del punt de vista lingüístic.

Continguts

Tema 1. La morfologia: unitats de l'anàlisi morfològica.

Tema 2. La morfologia flexiva de l'espanyol.

Tema 3. La morfologia lèxica de l'espanyol: processos de formació de mots.

Tema 4. Les principals classes de paraules: els noms, els adjectius i els verbs.

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes magistrals i sessions de seminari i pràctiques dirigides	55,5	2,22	1, 2, 3, 6, 9, 10, 12, 14, 16
Tipus: Supervisades			
Tutories programades	15	0,6	5, 7, 8, 11, 13, 16, 17, 18, 19
Tipus: Autònomes			
Treball autònom	75	3	1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 14, 15, 16, 19

L'alumnat haurà de realitzar un seguiment continuat de l'assignatura (tret que s'aculli a l'avaluació única).

Per assolir els objectius assenyalats, es combinaran les explicacions teòriques per part del professor o la professora amb la realització pràctica d'exercicis a l'aula i el comentari de les lectures obligatòries.

L'aprenentatge d'aquesta assignatura es reparteix de la següent manera:

- Activitats dirigides (35%, 55,5 hores). Aquestes activitats es divideixen en classes magistrals i en pràctiques i seminaris dirigits pel professor o per la professora, en què es combinarà l'explicació teòrica amb la realització d'exercicis.
- Activitats supervisades (10%, 15 hores). Es tracta de tutories programades pel professor o per la professora, dedicades a la correcció i comentari de problemes en els diferents nivells d'anàlisi lingüística.
- Activitats autònomes (50%, 75 hores). Aquestes activitats inclouen tant el temps dedicat a l'estudi personal com a la realització d'exercicis, d'activitats i de la lectura de la bibliografia obligatòria.
- Activitats d'Avaluació (5%, 7,5 hores). L'avaluació de l'assignatura es durà a terme mitjançant proves escrites i activitats pràctiques.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Activitat d'avaluació pràctica	40%	1,5	0,06	5, 6, 7, 9, 11, 12, 13, 15, 16, 17
Prova teòrica	20%	1,5	0,06	8, 18, 19
Prova teòrico-pràctica	40%	1,5	0,06	1, 2, 3, 4, 5, 7, 10, 14, 15

El professor o la professora avaluarà aquesta assignatura de manera continuada (tret que el/la estudiant d'aculli a l'avaluació única).

L'avaluació de l'assignatura s'efectuarà, per tant, a partir de la realització de tres activitats/proves en què es valoraran els següents aspectes:

- L'assimilació de continguts teòrics;
- L'aplicació pràctica dels continguts; i
- L'adequació als requisits de l'activitat en qüestió.

Les tres activitats / proves a realitzar són les següents:

- 1 prova teòrico-pràctica corresponent al tema 1 (40%)
- 1 prova teòrica corresponent al tema 2 (20%)
- 1 activitat pràctica corresponent als temes 3 i 4 (40%)

Per superar l'assignatura, s'hauran de realitzar totes les activitats. Un cop sumades les qualificacions de cada prova segons el seu percentatge, el resultat ha de ser de 5 punts o més per aprovar l'assignatura.

La realització de faltes d'ortografia, expressió, lèxic i sintaxi tindrà una penalització de 0,25 cadascuna, sense límit, sobre la nota final a les activitats i en els exàmens. Les faltes repetides també descompten.

En cas que el/la estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0. A més, la prova o les proves en què hagi hagut alguna irregularitat no seran recuperables.

No evaluable

S'obtindrà la qualificació de "No evaluable" sempre que el/la estudiant no hagi realitzat més d'una de les tres activitats d'avaluació. La realització de dues o més activitats suposarà, doncs, la voluntat de l'alumnat de ser avaluat en l'assignatura i, per tant, la seva presentació a l'avaluació.

Recuperació

Totes les activitats d'avaluació són recuperables. Tanmateix el/la estudiant perdrà el dret a la recuperació si la mitjana de les proves realitzades amb el seu corresponent percentatge és inferior a 3,5 punts. Si el/la estudiant té dret a la recuperació, només podrà recuperar, com a màxim, dues proves. A més a més, cal tenir en compte que, per poder optar a la recuperació, l'alumnat està obligat a presentar-se a totes les activitats/proves avaluables.

Procediment de revisió

En el moment de realització de cada activitat avaluativa, el professor o la professora informará l'alumnat (Moodle) del procediment i la data de revisió de les qualificacions.

Avaluació única

L'alumnat que s'aculli a l'avaluació única haurà de desenvolupar les següents activitats:

- 1 prova teòrica corresponent als quatre temes de l'assignatura (40%)
- 1 prova pràctica corresponent als quatre temes de l'assignatura (40%)
- 1 treball consistent en l'elaboració d'una columna morfològica (20%)

L'alumnat haurà de realitzar i entregar totes les activitats en la data establerta dintre del període assignat. El professor o professora indicarà la data exacta a través del Moodle.

S'aplicarà el mateix sistema de recuperació que per a l'avaluació continuada.

Bibliografia

El professor o la professora indicarà durant el desenvolupament de l'assignatura les lectures obligatòries i recomanades per a cada punt del temari.

BIBLIOGRAFIA GENERAL

BUENAFUENTES, Cristina i RAAB, Matthias (2018): *La morfología léxica a la luz de la variación*. Monogràfic de la revista *ELiEs. Estudios de Lingüística del Español*. Disponible a <https://bop.unibe.ch/elies/issue/view/1178>

ADELSTEIN, Andreína i NERCESIAN, Verónica (2021): "Las palabras: léxico y morfología", dins Guimar Elena Ciapuscio i Andreína Adelstein (coords): *La lingüística. Una introducción a sus principales preguntas*. Buenos Aires: Eudeba, pp. 189-224.

ALCOBA, Santiago (1999): "La flexión verbal", dins Ignacio Bosque i Violeta Demonte (eds.), *Gramática descriptiva de la lengua española*. Vol. 3, Madrid: Espasa Calpe, pp. 4915-4991

ALMELA, Ramón (1999): *Procedimientos de formación de palabras en español*. Barcelona: Ariel.

BOSQUE, Ignacio (1983): "La morfología", dins Francisco Abad i Antonio García Berrio (eds.), *Introducción a la lingüística*. Madrid: Alhambra, pp. 115-153.

BOSQUE, Ignacio (2015): *Las categorías gramaticales. Relaciones y diferencias*. Madrid: Síntesis, 2.ª ed.

BOSQUE, Ignacio i DEMONTE, Violeta (eds.) (1999): *Gramática descriptiva de la lengua española*. Vol 3. Madrid: Espasa.

CAPPELLARO, Chiara i MEINSCHAEFER, Judith (2022): "Inflexion, derivation and compounding", dins Adam Ledgeway i Martin Maiden (eds.), *The Cambridge Handbook of Romance Linguistics*. Cambridge: CUP, pp. 400-433.

CAMUS, Bruno (2022): *La formación de palabras*. Madrid: Arco/Libros.

FÁBREGAS, Antonio (2013): *La morfología. El análisis de la palabra compleja*. Madrid: Síntesis. Disponible en e-book.

FÁBREGAS, Antonio (2024): *Diccionario de afijos del español contemporáneo*. New York: Routledge.

FÁBREGAS, Antonio; ACEDO, Víctor; AMSTRONG, Grant; CUERVO, M. Cristina i PUJOL, Isabel (Eds.) (2021): *The Routledge Handbook of Spanish Morphology*. London: Routledge. Disponible en e-book.

FELÍU, Elena (2009): "Palabras con estructura interna", dins Elena de Miguel (ed.), *Panorama de la lexicología*. Barcelona: Ariel, pp. 51-81.

GARCÍA MEDALL, Joaquín (2019): "La morfología derivativa del español", dins Ridruejo, E. (ed.), *Manual de lingüística española*. Berlín-Boston: De Gruyter, pp. 402-431. Disponible en e-book.

GARCÍA-PAGE, Mario (2006): *Cuestiones de morfología española*, 3ª ed. Madrid: Centro de Estudios Ramón Areces.

GUTIÉRREZ-REXACH, Javier (ed.) (2016): *Enciclopedia de lingüística hispánica*. Vol 1. London: Routledge. Disponible en e-book al catàleg de la UAB.

LIEBER, Rochelle (2021): *The Oxford Encyclopedia of Morphology*. Oxford: OUP.

MÜLLER, Peter O.; OHNHEISER, Ingeborg; OLSEN, Susan; i RAINER, Franz (2016): *Word-Formation. An International Handbook of the Languages of Europe*. Berlín: de Gruyter Mouton, 5 vols. Disponible en e-book.

PENA, Jesús (1991): "La palabra: estructura y procesos morfológicos", *Verba*, 18, pp. 69-118. Disponible a <https://minerva.usc.es/xmlui/handle/10347/3151>

PHARIES, David (2002): *Diccionario etimológico de los sufijos españoles (y de otros elementos finales)*. Madrid: Gredos.

REAL ACADEMIA ESPAÑOLA i ASALE (2009): *Nueva gramática de la lengua española*. Vol 1. Madrid: Espasa. Disponible a <http://aplica.rae.es/grweb/cgi-bin/buscar.cgi>

REAL ACADEMIA ESPAÑOLA i ASALE (2019): *Glosario de Términos Gramaticales*. Salamanca: Universidad de Salamanca.

VARELA, Soledad (2009): *Morfología léxica: La formación de palabras*. Madrid: Gredos. Disponible a <https://morforetem.files.wordpress.com/2018/06/formacic3b3n-de-palabras.pdf>

VARELA, Soledad (1990): *Fundamentos de morfología*. Madrid: Síntesis. Disponible en e-book.

Programari

Aquesta assignatura no requereix cap programari específic.

Llista d'idiomes

Nom	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(PAUL) Pràctiques d'aula	1	Espanyol	primer quadrimestre	matí-mixt
(PAUL) Pràctiques d'aula	2	Espanyol	primer quadrimestre	matí-mixt
(TE) Teoria	1	Espanyol	primer quadrimestre	matí-mixt
(TE) Teoria	2	Espanyol	primer quadrimestre	matí-mixt